

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Seimo
Savižudybių ir smurto
prevencijos komisijai

2017 - 06 - 15 Nr. SR-2431
Į 2017-05-02 Nr. S-2017-4387

DĖL KOMISIJOS NUTARIMŲ

Švietimo ir mokslo ministerija, atsakydama į Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos 2017 m. gegužės 2 d. raštą Nr. S-2017-4387, išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos 2017 m. balandžio 26 d. posėdžio protokolą Nr. 143-P-7 priimtus nutarimus ir pagal kompetenciją teikia prašomą informaciją dėl 4 klausimo 2.1. ir 2.2. punktų.

Dėl 2.1. punkto: siekiant užtikrinti patyčių, smurto ir kitų prevencinių programų finansavimą, pradėtas įgyvendinti Europos socialinio fondo finansuojamą projektas „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“. Projekto tikslas – kurti ir palaikyti saugią aplinką mokykloje, sudarant palankias sąlygas mokinių asmenybės ugdymuisi, akademinį pasiekimų gerinimui, mažinant socialinę atskirtį bei sprendžiant iškritimo iš mokyklos problemą. Šio projekto lėšomis bus finansuojamas patyčių ir smurto prevencijos programų, tai pat kitų prevencinių programų (psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos, pozityvios tėvystės įgūdžių ugdymo, seksualinės prievartos prevencijos, konfliktų prevencijos) įgyvendinamas mokyklose, organizuojami mokymai mokyklų vadovams apie saugios aplinkos mokykloje kūrimą ir prevencinės veiklos organizavimą. Numatoma į projekto veiklas pirmiausia įtraukti tas mokyklas, kurios neįgyvendina nė vienos smurto ir patyčių prevencijos programos (tokių mokyklų yra apie 500), o mokykloms, kurios jau įgyvendina prevencines programas, organizuoti palaikomuosius mokymus/konsultacijas bei skatinti į programų įgyvendinimą įtraukti kuo didesnę mokinių ir mokytojų skaičių. 2016 m. Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro atlikta analizė parodė, kad tik 20 proc. mokytojų ir 28 proc. vaikų dalyvauja patyčių prevencijos programose. Projekto veikloms įgyvendinti šiuo metu skirta 1,9 mln. eurų, nuo 2017 m. rugsėjo mėn. planuojama finansavimą padidinti papildomai skiriant 1 mln. eurų.

Pažymime, kad Švietimo ir mokslo ministerija, įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Vyriausybės Planas), 1.2.5. darbo „Patyčių prevencijos veiksmingų priemonių išplėtojimas“ 1 veiksmą „Smurto, patyčių prevencijos programų ir į bendrąjį ugdymo turinį integruotų socialinių emocinių kompetencijų ugdymo įdiegimas“, 2017 m. gegužės 12 d. raštu Nr. SR-2138 pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Finansų ministerijai papildomą valstybės biudžeto lėšų

poreikį 2018 metams. Prašoma papildomai skirti 1000 tūkst. eurų (šios lėšos reikalingos kiekvienais biudžetiniais metais) smurto ir patyčių prevencijos programoms finansuoti, siekiant jas įdiegti visose bendrojo ugdymo mokyklose, didinti mokytojų ir mokinių, dalyvaujančių šiose programose, imtį.

Dėl 2.2 punkto: Švietimo ir mokslo ministerija, įgyvendindama Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 1, 2, 19, 23, 43, 46, 47, 49, 56, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 23¹, 23² straipsniais įstatymo Nr. XII-2685 11 straipsnį (toliau – Švietimo įstatymo pataisos), parengė ir 2017 m. kovo 22 d. švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-190 patvirtino Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, kuriose numatyti būtini veiksmai ir išipareigojimai mokyklos, savivaldybės ir nacionaliniu lygmenimis. Su šiomis rekomendacijos buvo supažindinti savivaldybių administracijų švietimo padaliniai, savivaldybių įstaigos, mokyklų bendruomenės viešosiose konsultacijose, konferencijose, seminaruose, parodose, Mokytojo TV laidoje „Smurto prevencijos įgyvendinimas mokyklose“.

Pažymime, kad įgyvendinant Vyriausybės Plano 1.2.5. darbo „Patyčių prevencijos veiksmingų priemonių išplėtojimas“ 2 veiksmą, rengiama kvalifikacijos tobulinimo programa mokytojams dėl mokinių socialinių emocinių kompetencijų ugdymo.

Vykdamas smurto ir patyčių prevencijos stebėsenos darbus, 2017 m. bus atliktas reprezentacinės imties nacionalinis tyrimas, kurio tikslas – įvertinti smurto ir patyčių paplitimą, formas, priežastis mokyklose, atskirų mokyklos bendruomenės narių nuostatų kaitą, prevencijos ir intervencijos priemonių vykdymą ir pagalbos teikimą, bendrą mokyklos kultūros kaitą ir kitus aspektus.

Siekiant teikti savivaldybėms metodinę pagalbą, rengiamos rekomendacijos savivaldybėms dėl prevencinių programų kriterijų.

Taip pat 2017 m. gegužės–birželio mėn. Švietimo ir mokslo ministerija 10–je regionų organizavo metodines konsultacijas savivaldybių administracijų švietimo padalinių, pedagoginių psichologinių, švietimo pagalbos tarnybų, pedagogų švietimo centrų atstovams, Švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžių mokyklų vadovams dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų praktinio taikymo. Konsultacijas vedė Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro specialistų komanda. Šių konsultacijų metu buvo pristatytos Švietimo įstatymo pataisos, Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijos, aptarti praktiniai klausimai, susiję su smurto ir patyčių prevencijos organizavimu ir vykdymu mokyklose, prevencinių programų finansavimas ES projekto „Saugios aplinkos mokykloje kūrimo II“ lėšomis. Metodinės konsultacijos vyko Vilniuje (2 konsultacijos), Šiauliuose, Telšiuose, Alytuje, Panevėžyje, Tauragėje, Klaipėdoje, Utenoje, Kaune, Marijampolėje. Jose dalyvavo 270 dalyvių, iš jų: 69 – savivaldybių administracijų švietimo padalinių atstovai, 82 – švietimo pagalbos įstaigų atstovai, 119 – Švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžių mokyklų atstovų. Mokymai padės savivaldybės lygmens institucijoms konsultuoti ir teikti pagalbą mokyklų vadovams įgyvendinti Švietimo įstatymo pataisų nuostatas.

Švietimo ir mokslo ministerija, vykdydama viešąją komunikaciją ir informacijos apie Švietimo įstatymo pataisų sklaidą, 2017 m. sausio mėn. savivaldybių administracijoms išsiuntė aplinkraštį, kurio tikslas – informuoti apie priimtas Švietimo įstatymo pataisas bei prašoma atlikti konkrečius Švietimo įstatymo pataisas įgyvendinančius pasirengimo darbus.

2017 sausio–kovo mėn. organizuoti informaciniai pasitarimai, seminarai savivaldybių administracijų švietimo padalinių, vaiko gerovės komisijų, švietimo pagalbos tarnybų, mokytojų švietimo centrų atstovams dėl Švietimo įstatymo pataisų įgyvendinimo.

Paskelbtas ir savivaldybėms pristatytas tyrimas apie Prevencinių programų įgyvendinimą mokyklose 2015–2016 m. m., kuriame, be kita ko, kiekviena savivaldybė gali pamatyti savo profilį su visa išsamia informacija apie prevencinių programų vykdymą savivaldybės mokyklose.

ŠMM internetinės svetainės skiltyje „Patyčių ir smurto prevencija mokyklose“ (<http://www.smm.lt/web/lt/smm-svietimas>) skelbiama ir nuolat atnaujinama aktuali informacija: pateiktas rekomenduojamų vykdyti prevencinių programų sąrašas mokykloms, Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijos, metodiniai patarimai, kita aktuali informacija. Informaciniame leidinyje „Švietimo naujienos“ paskelbta informacija apie Švietimo įstatymo pataisas, Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų praktinį taikymą.

2017 m. balandžio 19 d. vyko tiesioginė Mokytojo TV laidos transliacija, skirta Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų įgyvendinimui ir praktiniams patarimams dėl jų vykdymo. Aptartas mokyklos vadovo vaidmuo kuriant saugią aplinką ir telkiant kolektyvą bendrai veiklai, savivaldybės lygmens įstaigų pagalba mokykloms vykdyti smurto prevenciją. Laidos žiūrovai galėjo tiesiogiai užduoti klausimus, išsakyti savo nuomonę, pateikti įžvalgų.

Švietimo ir mokslo viceministras

Gražvydas Kazakevičius

Ligita Čeledinienė, tel. 2191256, el. p. Ligita.Celediniene@smm.lt